

VI. 1. udvalg.

punkter, der allerede var fremkommet i dette udvalg.

Det blev under debatten klart, at den enighed, der havde kunnet konstateres i ad hoc-udvalget om at fortsætte arbejdet i et permanent organ, deltes af samtlige medlemslande. På linje hermed blev der også fra alle sider givet udtryk for tilslutning til den i ad hoc-udvalget enstemmige opfattelse, at der eksisterer et område af havbunden m. v., som ligger uden for grænsen for national jurisdiktion. Et stort og repræsentativt udsnit af medlemslandene fandt imidlertid, at afgrænsningen mellem det område af havbunden, der var underkastet national jurisdiktion, og det område, som lå uden for, ikke var tilstrækkeligt klart defineret, og at der bestod et påtrængende behov for tilvejebringelse af præcise regler herom, eventuelt gennem en revision af Genèvekonventionen af 1958 om den kontinentale sokkel. Blandt repræsentanterne for denne opfattelse, der blev gjort gældende både af vestlige og østlige lande samt af udviklingslandene, kan nævnes lande som Norge, Sverige, Finland, Holland, Belgien, Canada, Frankrig, Japan, Tjekkosllovakiet, Ceylon og Uruguay. Sverige udtalte, at det foreslåede permanente udvalg, der skulle afløse ad hoc-udvalget, som en af sine første opgaver burde behandle spørgsmålet om kontinentalsoklens grænser ud mod det område, der ikke var undergivet national jurisdiktion, hvorefter det måske ville vise sig nødvendigt at ændre Genèvekonventionen herom for at undgå fortolknings tvivl. Efter finsk opfattelse angav Genèvekonventionens artikel 1 ikke nogen endelig grænse for kontinentalsoklen, hvorfor en fastlæggelse en gang for alle var påkrævet. Samme opfattelse deltes af Belgien, der påpegede, at de gældende regler tillod industrilandene ubegrænset udvidelse af deres sokkelområder i udnyttelsesøjemed til skade for udviklingslandene. Også Holland påpegede behovet for revision af Genèvekonventionen og foreslog indførelse af en international udnyttelsesgrænse, der fastlagdes ved en maksimumsdybde og -afstand. En række af de lande, der gik ind for en fastlæggelse af kontinentalsoklens grænse udadtil, støttede forslaget om indkaldelse af en 3. konference om havets retsorden (Belgien, Ceylon, Indonesien, Jamaica, Jugo-

slavien, Libyen, Tjekkosllovakiet og Uruguay).

Blandt de lande, som fandt en mere præcis definition af fastlandssoklens ydre grænse påkrævet, var også New Zealand, som imidlertid udtalte, at der først måtte opnås enighed om de principper, der skulle gælde for havbundens udnyttelse, før man fastlagde den ydre grænse for kontinentalsoklen og dermed for national jurisdiktion, idet landene i modsat fald ikke vidste, hvad de afskar sig fra. Dette synspunkt blev imødegået af bl. a. Ceylon og Norge, der udtalte, at såfremt man ikke løste grænseproblemet, før man gik i gang med at opstille principper for havbundens udnyttelse, risikerede man at stå med et sæt principper, som man ikke vidste, hvor skulle anvendes. Chile støttede den new zealandske opfattelse, men stillede sig i øvrigt ligesom Argentina tvivlende overfor, om en grænsefastlæggelse var påkrævet. Argentina var modstander af en tilsidesættelse af Genèvekonventionens definition, som man fandt gav en tilstrækkelig præcist defineret grænse, hvortil kom, at udnyttelsen af havbunden endnu langt fra var så fremskreden, at det kunne begrunde tilsidesættelse af et af folkeretten fastslået princip. Chile henviste til, at man sammen med Peru og Ecuador havde proklameret sin suverænitet ud til 200-milegrænsen, fordi der i realiteten ikke fandtes nogen kontinentalsokkel ud for de pågældende landes Stillehavskyst, som kunne tjene til bestemmelse af omfanget af den nationale jurisdiktion.

En række af de lande, som gik ind for en grænsefastlæggelse, ønskede denne kombineret med en „frysning“ af alle krav om udvidelse af de nuværende grænser for national jurisdiktion. Norge foreslog i denne forbindelse, at medlemslandene skulle anmelde deres havbundsaktiviteter til FNs generalsekretær for derved at lægge en dæmper på et eventuelt okkuperingskapløb, der i sig selv kunne medføre alvorlig international spænding. Sverige gentog sit sidste år fremsatte forslag om et moratorium eller „gentlemen's agreement“ om frysning af alle krav om jurisdiktionsudvidelser. Frysningstanken mødtes imidlertid med ikke ubetydelig modstand. Island ønskede således at fastholde retten til fremtidig udnyttelse af kontinentalsoklen i det i Genèvekonventionen definerede omfang og støttedes heri